НАРЪЧНИК

ЗА СПОДЕЛЕН ОПИТ, ИДЕИ И ВДЪХНОВЕНИЕ

МУЛТИСЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНКА

НА ДГ 59 "ЕЛХИЦА"

СОФИЯ, 2020

created by zaedno.net

Настоящият Наръчник е разработен по проект „СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА - РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ". Проектът се осъществи благодарение на най-голямата социално отговорна инициатива на Лидл България „Ти и Lidl за по-добър живот", в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи" и Български дарителски форум. Отговорността за съдържанието е на Сдружение "Настоятелство на родители и общественици при ДГ 59 "Елхица" и по никакъв начин не отразява официалните позиции на финансиращите организации.

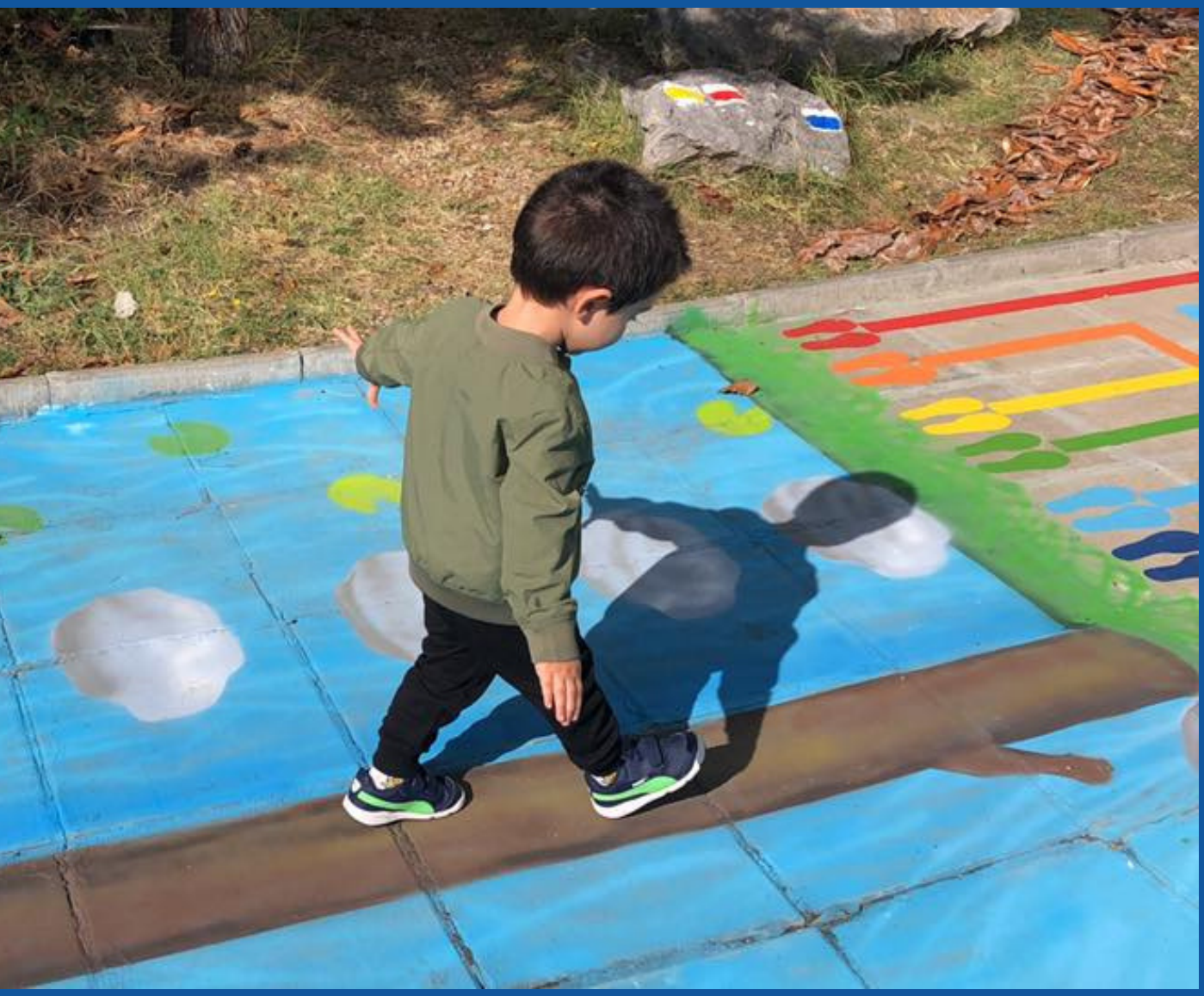

... защото обучавайки сетивата,
всъщност развиваме интелекта.
д-р Мария Монтесори

ПРОЕКТ:
СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА - РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ
ДГ 59 "ЕЛХИЦА", СОФИЯ, 2020

СПОНСОРИ

Настоящият Наръчник е разработен по проект „СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА – РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“. Проектът се осъществи благодарение на най-голямата социално отговорна инициатива на Лидл България „Ти и Lidl за по-добър живот“, в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи” и Български дарителски форум. Отговорността за съдържанието е на Сдружение "Настоятелство на родители и общественици при ДГ 59 “Елхица“ и по никакъв начин не отразява официалните позиции на финансиращите организации.

Ти и Lidl ЗА ПО-ДОБЪР ЖИВОТ

ФОНДАЦИЯ РАБОТИЛНИЦА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ
подкрепяме инициативните

БЪЛГАРСКИ ДАРИТЕЛСКИ ФОРУМ

www.radost.zaedno.net

ПРОЕКТ:
СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА - РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ
ДГ 59 "ЕЛХИЦА", СОФИЯ, 2020

ДЕТСКА ГРАДИНА N59 "ЕЛХИЦА"

В детска градина N 59 „Елхица“ се възпитават и отглеждат 310 деца, от който 27 със СОП, с програми ориентирани към интегрално обучение чрез различни средства на изкуството на основата на българския фолклор и осигурява иновативна приобщаваща, вътрешна и външна, образователна среда за развитие на множествената интелигентност на всяко дете, както и възможност за обучение по специални програми за децата със специални образователни потребности.

РОДИТЕЛСКАТА ОБЩНОСТ

Проект „СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА – РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“ е реализиран през 2020 г. от Сдружение "Настоятелство на родители и обществеици при ДГ 59 “Елхица“. Всички дейности по дизайн, планиране, създаване на съоръжения, образователни материали, ресурси и занимания с децата бяха реализирани от екипът на ДГ 59 "Елхица", родителите, партньори и приятели от местната общност.

ПАРТНЬОРИ

Сърдечно БЛАГОДАРИМ за вдъхновението, експертната подкрепа, консултациите, предоставените ресурси и доброволния труд осигурени от нашите партньори и приятели от:

- Фондация "ЗАЕДНО - общуване за подкрепа и развитие", www.zaedno.net
- Солидарната мрежа на Вкусните образователни градинки в България, www.gradinka.zaedno.net
- Детска архитектурна работилница, http://archforchildren.com
- Пермакултурна образователна ферма "Biotiful", http://biotifulfarm.bg
- Монтесори общност, България, www.zamontessori.bg

ПРОЕКТ:
СЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА
- РАДОСТ И ПОДКРЕПА ОТ
ПРИРОДАТА ЗА ВСЯКО ДЕТЕ
ДГ 59 "ЕЛХИЦА", СОФИЯ, 2020

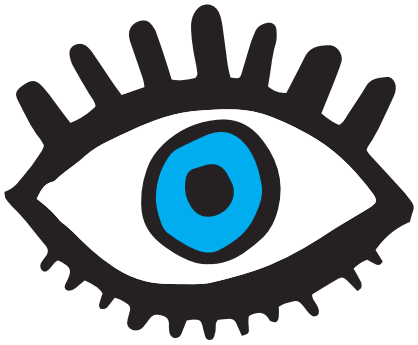

СЪДЪРЖАНИЕ

- Екип - стр. 6
- Какво е Мултисензорната градина? - стр. 8
- Учителите споделят - стр. 12
- Дизайн и създаване - стр. 15
- Принципи и правила - стр. 22
- 12 мултисензорни зони - радост, игри и занимания за всички сетива
  - Зона РАЗДВИЖИ СЕ! (равновесие) - стр. 26
  - Зона ИЗМЕРИ МЕ! (тегло и натиск) - стр. 28
  - Зона СЛЕДВАЙ МЕ! (кинестетика) - стр. 30
  - Зона ВКУСНАТА ГРАДИНКА (вкус) - стр. 32
  - Зона ВДИШАЙ МЕ! (обоняние) - стр. 34
  - Зона ДОКОСНИ МЕ С РЪЦЕ (допир) - стр. 36
  - Зона ИЗСЛЕДВАЙ МЕ С КРАЧЕТА (допир) - стр. 38
  - Зона ЧУЙ МЕ (слух) - стр. 40
  - Зона ВИЖ МЕ! (зрение) - стр. 42
  - Зона ПОДРЕДИ МЕ! (фина моторика) - стр. 44
  - Зона ИГРАЙ С МЕН! (умения за живот) - стр. 46
  - Зона ВЪЛШЕБНАТА ПЛАНИНА (комбинирани) - стр. 48

ЕКИП:

- Виолета Коцева - Директор, координатор на проекта
- Люба Георгиева, Председател на НРО ДГ 59 "Елхица"
- Мария Димитрова, Експертна подкрепа, Фондация ЗАЕДНО

- Румяна Данчева, Гл. учител "Приобщаващо образование"
- Мария Галчева-Стоицова, Гл. "Предучилищно образование"
- Десислава Маркова, Психолог
- Марияна Тодорова, Логопед
- Моника Иванова-Георгиева, Логопед
- Евелина Иванова, Спец. педагог
- Миглена Нанова–Димова, Ст. учител
- Снежка Терзийска, Ст. учител
- Емилия Стефанова, Ст. учител
- Десислава Зубева, Учител
- Мария Йорданова, Ст. учител
- Стела Павлова, Ст. учител
- Лилия Стоянова, Ст. учител музика
- Гергана Йовчева, Учител
- Христина Тодорова, Учител
- Петя Петрова, Ст. Учител
- Мирела Павлова-Богданова, Учител
- Йонка Кръстева, Ст. Учител
- Надежда Денкова, Ст. Учител
- Весела Кюлумова, Учител
- Бориславa Иванова, Учител
- Цветелина Николова, Учител
- Бориславa Атанасова, Пом. възпитател
- Адриана Джонева, Пом. възпитател
- Антония Тонева, Пом. възпитател
- Румяна Георгиева, Пом. възпитател

Мултисензорната градинка не е просто градинка.
Това е един безкраен и вълнуващ нов свят в двора на детската градина, който открехва вратички за хиляди пърхащи чудеса. В този свят всичко прелива от цветове, аромат и музика. В този свят всичко е докосване и движение. Коя детска душа няма да е щастлива в този свят? И кое дете няма да грее сред толкова истински неща, които са така близки и естествени за природата му?

Конфуций преди много години е проумял мъдростта на опита -

„Чух и забравих. Видях и запомних. Преживях и разбрах."

Децата учат в опита. Създавайки им среда, в която свободно могат да опитват, в която да експериментират, в която да търсят, ние им даваме всичко, от което се нуждаят. И сега ни остава само да се радваме на импулса на детската воля и любопитство, защото в тази възраст те са водеща сила в развитието им.

Щастлива съм, че съм сред най-специалните деца,
щастлива съм, че мога да споделя техния специален свят,
щастлива съм, че сега мога да ги запозная с нов хоризонт,
с вълшебната Мултисензорна градинка и заедно да бъдем откриватели.

Румяна Данчева, специален педагог

www.radost.zaedno.net

КАКВО Е МУЛТИСЕНЗОРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ГРАДИНА?

Мултисензорната градина е образователно пространство в двора на детската градина, където целенасочено са проектирани различни съоръжения, които имат за цел да провокират естествения интерес на детето и неговото спонтанно участие чрез индивидуално или групово занимание.

В образователната Мултисензорна градина, всяко едно съоръжение е специално изработено, за да осигурява разнообразни стимули и предизвикателства за конкретно сетиво, с цел то да бъде опознато и утвърдено, както и да подкрепи развитието на координация и комбинирано ползане на всички сетива и хармонично развитие на тялото, ума и психиката на всяко дете.

ВДЪХНОВЕНА ОТ МЕТОДА НА Д-Р МАРИЯ МОНТЕСОРИ

Мултисензорната градина на открито в ДГ 59 "Елхица" е вдъхновена от метода на д-р Мария Монтесори, затова тя е проектирана за общо 12 мултисензорни зони, базирани на концепцията за "попиващото съзнание" на детето и така важните чувствителни (сензитивни) периоди, в които детето има най-голяма нужда от целенасочено и професионално подготвена образователна среда.

В Мултисензорната образователна градинка на ДГ 59 "Елхица" са внимателно проектирани и изградени различни съоръжения отговарящи на нуждата от развитие на 10-те сетива (визуално, тактилно, обоняние, слух, вкус, термично, хроматично, барично, стереогностично, кинестетично) и две допълнителни мултисензорни зони за развитие на "практични умения от реалния живот" и развитие на уменията свързани с "фината моторика".

РАЗВИТИЕТО НА СЕТИВАТА Е ТОЛКОВА ВАЖНО, защото:

- подпомага естественото развитие на детето и му дава усещане за собствена идентичност
- подпомага развитие на усещане за сигурност в средата
- осигурява основите за учене по един подреден начин, който подкрепя психологическото и неврологично развитие на детето
- способността за преживяване и овладяване на сетивата по време на сензитивните периоди е качество, което се натрупва и остава дори след отминаване на съответния сензитивен период за детето
- честото повторение и упражняване на сетивата довежда до тяхното развитие и усъвършенстване
- децата развиват собствената си сила за наблюдение чрез упражняване на внимание и концентрация
- сензитивните материали подкрепят авто-ученето и себепознанието

ЗАЩО РАЗВИТИЕТО НА СЕТИВАТА Е ТОЛКОВА ВАЖНО?

Според д-р М. Монтесори развитието на интелекта, започва с развитие на сетивата в най-ранна детска възраст.

Пълноценното интелектуално, психологическо и физическо развитие на детето (2-6 г.) имат пряка зависимост от степента на развитие на неговите сетива и физиология в най-ранна възраст, което може да се постигне чрез елементарни действия и движения като – лазене, изкачване, спускане, слизане, катерене по различни повърхности, докосване на различни текстури, пренасяне на предмети, преливане на течности, сравняване, докосване, и други.

Стимулирането на сетивата и физиотерапията се ползват активно при деца със СОП, но също така – заниманията стимулиращи и развиващи сетивата са изключително важни и за децата в норма.

ОТ ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ВЪНШНАТА СРЕДА, КЪМ ПЪЛНОЦЕННО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

Днес всички ние отчитаме като сериозен здравословен и когнитивен проблем нарастващата тенденция за обездвижване и дефицит на пълноценна двигателно-сензорна активност, особено сред децата родени и израстващи във високо урбанизирана градска среда, и в култура на прогресивно нарастващо използване на електронни устройства и намаляваща физическа активност на възрастните като цяло.

Голям процент от децата получават застрашително малко възможности за свободно движение и достъп до сензорно-образователни елементи, изградени в естествената природна среда на двора и специално планирани да провокират богат набор от действия стимулиращи отделно и комплесно всички компоненти на човешкото същество – сетива, ум, емоции, общуване и учене.

Ние вярваме, че със създаването на Мултисензорна образователна зона на открито, осигуряваме комплесно решение и залагаме основите за позитивна трансформация на дълбокия проблем с липсата на атрактивна стимулираща среда на открито, в която децата могат да се движат и пълноценно да изследват и развиват своите сетива, физика и интелект чрез игра и вдъхновяващи занимания, а учителите могат да оказват ефективна подкрепа в зависимост от индивидуалните нужди на всяко дете.

Мултисензорната образователна градина,

подпомага естественото развитие на децата,

дава им усещане за сигурност и собствена идентичност.

Осигурява им стимули за учене по един атрактивен, подреден и

достъпен начин, подкрепя ги за осъзнато възприемане на

заобикалящата среда

и пренос на опита в житейска ситуация.

Стимулира себепознанието и желанието

на децата за себеизява.

Играейки в нея децата, развиват своята сила

за наблюдение, внимание и концентрация.

И най-вече - тя носи радост, приключения

и удовлетворение за всички.

Виолета Коцева, Директор ДГ 59 "елхица"

www.radost.zaedno.net

УЧИТЕЛИТЕ ЗА МУЛТИСЕНЗОРНАТА ГРАДИНА

Зоните в Мултисензорната градинка стимулират всички сетивни канали. Така се създава база за развитие на когнитивните процеси - възприятия, представи, внимание, памет, мислене, въображение. Постига се ниво на самоосъзнатост, повишава се самостоятелността, автоконтролът, самооценката; развиват се социално-комуникативните умения и емоционалната компетентност; формират се нравствени качества на личността. За учителите и специалистите така създадената среда е богат ресурс за стимулиране цялостното развитие на децата.

Десислава Маркова, психолог

Децата се учат чрез сетивата си (зрение, слух, вкус, обоняние и докосване). Колкото повече сетива включваме в процеса на опознаване на света, който ги заобикаля, толкова повече се увеличава възможносттате да запомнят и усвоят това, на което ги учим. Играта в мултисензорната градинка е подходяща за всички деца, защото прави ученето интересно, забавно и лесно. Развиват се освен възприятията и паметта, творческото мислене и въображението.

За нас като учители потапянето на децата в тази мултисензорна среда е чудесна възможност да подпомогнем процесите на учене и да развиваме всестранно детската личност.

Мария Галчева-Стоицова, Гл. учител

УЧИТЕЛИТЕ ЗА МУЛТИСЕНЗОРНАТА ГРАДИНА

Мултисензорната градинка с всичките си зони развива сетивата на децата. Тя спомага развитието на всички когнитивни процеси на децата. Чрез играта те се учат да манипулират с предмети, придобиват знания и опит, също така спомага развитието на речта.

Да създадеш мултисензорна градинка е нещо изключително, този процес е вълнуващ както за децата, така и за възрастните. Всяка зона може да се ползва от малки и големи. Удоволствието е за децата, а удовлетворението - за възрастните.

Моника Георгиева, логопед

За нас учителите - стимулирането на петте сетива чрез директна стимулация и занимания може да насърчи децата да изследват средата си, без да чувстват страх или обремененост. И петте сетива играят важна роля в практикуването на човешката способност за общуване. Последователната мултисензорна стимулация е полезна за намаляване на стреса.

Петя Петрова, учител

ДИЗАЙН И СЪЗДАВАНЕ НА МУЛТИСЕНЗОРНАТА ГРАДИНА

Мултисензорната образователна градина на ДГ 59 "Елхица" с прилежащите и 12 зони създадохме през лятото на 2020 година, с личните усилия и принос на екипа ни от учители, родители и доброволци, За всеки от нас, това беше изключително силен и вдъхновяващ период, в който окрилени от ентусиазма на идеята, се наложи да научим безброй нови неща, да усвоим нови практични умения и също така - с изненада да разкрием собствените си скрити таланти, на художници, архитекти или градинари.

Днес, ние с радост споделяме нашия опит, идеи и постигнати резултати, защото искрено вярваме, че Мултисензорната градина в двора на детската градина, е напълно достъпна, отлична образователна и терапевтична практика, която може лесно да бъде реализирана и да обогати живота на всяко дете и учител.

Мария Димитрова, Zaedno.net

ДГ 59 "Елхица", www.odz59.com www.radost.zaedno.

ЗАЕДНО МОЖЕМ ВСИЧКО - СТЪПКА ПО СТЪПКА

Създаването на Мултисензорната образователна градина в ДГ 59 "Елхица" е дълго откривателско пътешествие, което направихме заедно, за да подкрепим пълноценното израстване на децата, за които носим отговорност и така много обичаме. Това са основните стъпки, които ние направихме и вярваме, че са само началото на дълга и широка пътека, по която още много хора ще минат и добавят своят принос, идеи и професионализъм.:

- **СТЪПКА 1: избрахме да се посветим на тази мечта за промяна и да действаме**
- **СТЪПКА 2: кандидатствахме за мини финансиране и го спечелихме**
- **СТЪПКА 3: план и генериране на идеи направихме с техниката "Dragon dreaming"**
- **СТЪПКА 4: съмишленици - споделихме идеята с родители и приятели**
- **СТЪПКА 5: оформихме екип и привлякохме партньори и доброволци**
- **СТЪПКА 6: проучихме добрите практики и опит по света и у нас, запознахме се в дълбочина с метода на д-р Мария Монтесори,**
- **СТЪПКА 7: направихме план и дизайн за съоръженията за всяко сетиво и зонирахме терена, с който разполагаме**
- **СТЪПКА 8: работа, работа и пак работа... изпълнена с много вдъхновение и творчески импулс**
- **СТЪПКА 9: поканихме децата - да играят и изследват новите зони, и заедно с тях разработихме колекция от игри, уроци и занимания.**
- **СТЪПКА 10: Мултисензорната градина е готова, поканихме всички на ПРАЗНИК НА СЕТИВАТА, за да споделим радостта и да благодарим на всички, които помогнаха това да се случи.**

...КОГАТО УЧИТЕЛИТЕ СЪЗДАВАТ ОБРАЗОВАТЕЛНА И ПОДКРЕПЯЩА СРЕДА

... се получват неочаквано красиви решения и мултисензорни зони с безброй възможности за тяхното опознаване, игра и учене.

Екипът на ДГ 59 "Елхица" се състои учители, психолог, логопеди, специалните педагози, помощник възпитателите и помощен персонал. Всеки един допринесе за създаването на Мултисензорните зони по своя уникален начин, като професионалисти и хора с любящи сърца и сръчни ръце. В рамките на 10 месеца, целият ни екип премина през интезивно обучение, самообучение, практически занимания и консултации с цел запознаване с Монтесори метод и принциите на Пермакултурния дизайн, на базата на които изработихме план и създадохме всяко съоръжение. Създавайки нови хоризонти за игра и изследване чрез мултисензорни зони за децата, първо самите ние трябваше да разширим и обогатим своя хоризонт, въображение, професионални и социални качества и умения.

... И С БЕЗЦЕННАТА ПОДКРЕПА НА РОДИТЕЛИ

която усмихна всички и ни обогати с най-дълбоките уроци по добродетели

Създаването на образователната Мултисензорна градина в ДГ 59 "Елхица" нямаше да бъде възможно без всеотдайната подкрепа на родителската общност. Нашите мили родители прегърнаха тази иновативна идея и съдействаха, още от самото начало, по всички възможни начини, които с думи трудно се изброяват:

- с подготовка и управление на проект за финансиране на Сдружение "Настоятелство на родители и общественици при ДГ 59"Елхица"
- с материали, ресурси, съвети и доброволен труд през всички месеци на създаване

Сърдечно БЛАГОДАРИМ за любящата подкрепа на:

- Гаврил Гаврилов, "таткото със златните ръце", който цяло лято идваше в задния двор на детската градина и от стари палети създаде вълшебни маси, сандъчета, плотове за игра и майсторене, водни инсталации и вдъхнови децата също да творят и майсторят.
- Ивайла Филипова, за вълшебната къщичка
- Виолета Кюрдян, за вечнозелената тревичка
- Елена Влаховска и Веселина Крумова, за чадърчетата и благата сянка.
- Бориславa Атанасова, за платнището, което превърна пясъчника в любима зона за игра
- Радослава Ефтимова, за табелите и българските шевици
- Елена Малинкова за всички материали, с които обогатихме Мултисензорните зони
- Семейство Лина и Деян Николови за дървените трупчета и тяхната обработка
- всички родители, приятели, доброволци и доброжелатели, които ни пададоха ръка в точния момент и подкрепиха сбъдването на Мултисензорната градинка.

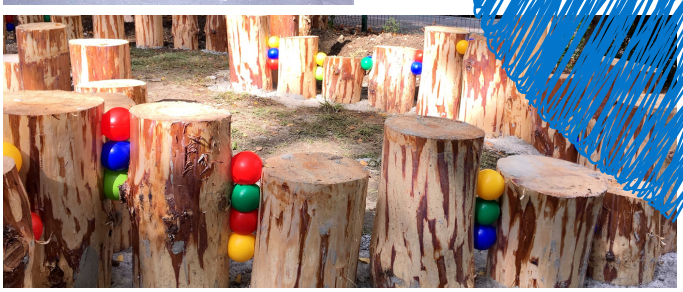

...КОГАТО МЛАДЕЖИ РИСУВАТ ЗА ДЕЦАТА

радост, красота и хармония изпълват пространството и сърцата ни

Талантливите графити художници - Ема, Мартин, Ива, Ели, Лия, Мартин Н. и Никола от Националната гимназия за приложни изкуства "Св. Лука", посветиха десетки часове от своята лятна ваканция, за да работят по графичен проект на нашият психолог, и да изпълнят цялостен графити дизайн с интерактивно-образователно съдържание върху повече от 300 кв. метра на сградата на детската градина. За нас беше истинско удоволствие да работим и творим заедно с тези прекрасни млади хора, и сме безкрайно благодарни за добротворческият им принос, за отделеното време, усилията, търпението и издръжливостта да рисуват под лъчите на жаркото слънце.

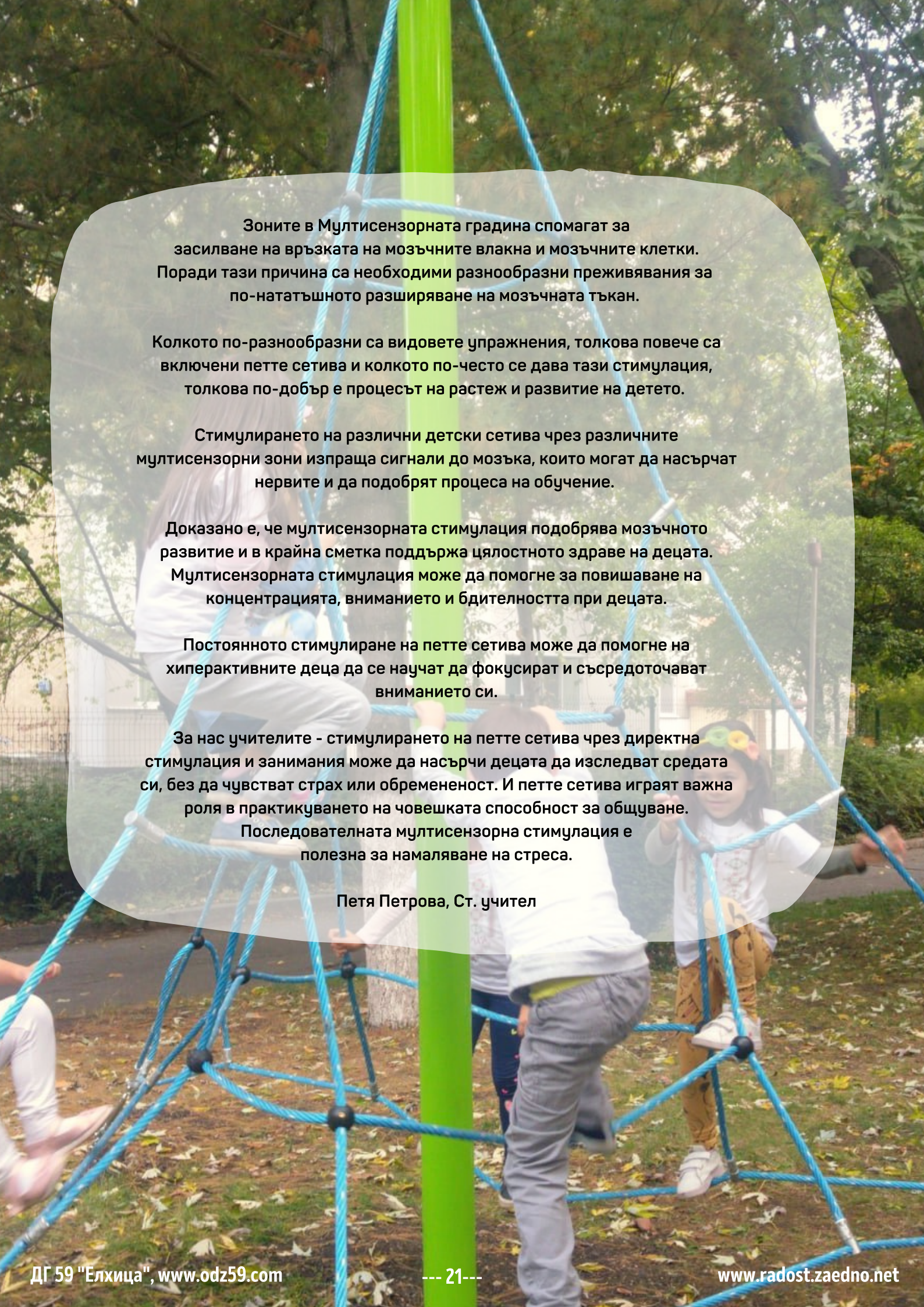

Зоните в Мултисензорната градина спомагат за засилване на връзката на мозъчните влакна и мозъчните клетки. Поради тази причина са необходими разнообразни преживявания за по-нататъшното разширяване на мозъчната тъкан.

Колкото по-разнообразни са видовете упражнения, толкова повече са включени петте сетива и колкото по-често се дава тази стимулация, толкова по-добър е процесът на растеж и развитие на детето.

Стимулирането на различни детски сетива чрез различните мултисензорни зони изпраща сигнали до мозъка, които могат да насърчат нервите и да подобрят процеса на обучение.

Доказано е, че мултисензорната стимулация подобрява мозъчното развитие и в крайна сметка поддържа цялостното здраве на децата. Мултисензорната стимулация може да помогне за повишаване на концентрацията, вниманието и бдителността при децата.

Постоянното стимулиране на петте сетива може да помогне на хиперактивните деца да се научат да фокусират и съсредоточават вниманието си.

За нас учителите - стимулирането на петте сетива чрез директна стимулация и занимания може да насърчи децата да изследват средата си, без да чувстват страх или обремененост. И петте сетива играят важна роля в практикуването на човешката способност за общуване. Последователната мултисензорна стимулация е полезна за намаляване на стреса.

Петя Петрова, Ст. учител

12-ТЕ МУЛТИСЕНЗОРНИ ЗОНИ

В двора на ДГ 59 "Елхица", има общо 12 мултисезнорни зони, като всяка от тях е посветена на някое от основните сетива и комбинираното им развитие.

Кинестетична площадка: РАВНОВЕСИЕ
равновесен мост, греда, въжена пирамида, слаклайн

Кинестетична площадка: БАРИЧНО СЕТИВО - тежест, натиск
везна, дървени трупчета, въжена теглилка, водна кула

Кинестетична площадка: ДИНАМИКА
динамична пътека с цветни указания за придвижване

Зона ВКУС: ОПИТАЙ МЕ!
вкусна биоградинка с лехи за зеленчуци, билки и цветя

Зона ОБОНЯНИЕ: ВДИШАЙ МЕ!
билкова спирала с колекция от аромантни растения

Зона ТАКТИЛНО СЕТИВО 1 - ДОКОСНИ МЕ С РЪЦЕ
сензорна стена с 33 различни сензорни полета

Зона ТАКТИЛНО СЕТИВО 2 - ИЗСЛЕДВАЙ МЕ С КРАЧЕТА
сензорна пътека с 16 различни сензорни полета

Зона АКУСТИЧНО СЕТИВО - ЧУЙ МЕ!
музикален куб с колекция от музикални инструменти

Зона ВИЗУАЛНО и ХРОМАТИЧНО СЕТИВО - ВИЖ МЕ!
пълноцветни дидактични стени и настилка с цветни пътеки

Зона ФИНА МОТОРИКА - ПОДРЕДИ МЕ!
зелена класна стая с маси и пейка за занимания с ръцете

Зона за УМЕНИЯ ОТ РЕАЛНИЯ ЖИВОТ - ИГРАЙ С МЕН!
площадка с къщичка, навес, плотове за готвене и майсторене

Зона за КОМБИНИРАНА МОТОРИКА - ВЪЛШЕБНАТА ПЛАНИНА
малък хълм, имитация на планината Витоша, с маршрути с препятствия

ЕТИКА И ПРИНЦИПИ

По време на планиране, изработка на дизайн, изграждане и ползване на Мултисензорната образователна градина, избрахме да се придържаме към няколко основни принципа, за да бъдем сигурни, че създаваме пространство, което е едновременно атрактивно, безопасно и развиващо множествената интелигентост на всяко дете.

ПРИНЦИПИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА СЕНЗОРНИТЕ ЗОНИ:

БЕЗОПАСНОСТ
ДОСТЪПНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ
АТРАКТИВНОСТ
ЕСТЕТИКА И ХАРМОНИЯ
ПРИРОДА И ЕСТЕСТВЕНИ МАТЕРИАЛИ
СВОБОДА НА ДВИЖЕНИЕТО
РАДОСТ ЗА ВСИЧКИ

ЕТИКА И ПРИНЦИПИ НА РАБОТА С ДЕЦАТА В МУЛТИСЕНЗОРНАТА ГРАДИНА:

- БЕЗОПАСНОСТ И РЕД
- СВОБОДА НА ИЗБОРА
- ВСЯКО ДЕТЕ СЛЕДВА СВОЯ СОБСТВЕН РИТЪМ
- ПОВТАРЯНЕ НА ДВИЖЕНИЯТА ДО ПЪЛНО ОВЛАДЯВАНЕ
- ОСТАВИ МЕ ДА ГО НАПРАВЯ САМ, ЗА ДА ГО НАУЧА ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ

12 мултисензорни зони

радост и вдъхновение за всички сетива

РАЗДВИЖИ СЕ 1 - РАВНОВЕСИЕ

Мускулно двигателната сетивност е свързана с умението за преместване в пространството и равновесието, отчитане на разстояние, съзнателно управление на всяка част на тялото. Сетивни органи: мускулите по цялото тяло
Двигателна активност: придвижване върху подвижни обекти с цел запазване на динамично равновесие.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- равновесна греда
- мостче за динамично равновесие
- въжена пирамида
- слаклайн от две части - горна за опора на ръцете и долна за придвижване

АЗ СМЕЛО СЕ КАТЕРЯ БЕЗ ИЗОБЩО ДА ТРЕПЕРЯ

- Образователна цел:
  - стимулира вестибуларния апарат
  - координация на движенията
  - усещане на тялото в пространството
  - изчакване на реда си
  - преодоляване страх от височина

- Продължителност: 20-30 мин

- Формат: Децата могат да използват съоръженията в група като се изчакват или индивидуално за отработване на различни страхове, двигателни умения.

- Правила за безопасност :
  - изчакваш реда си;
  - не дърпаш и блъскаш децата;
  - помагате си взаимно при нужда;
  - катериш се до там, до където можеш после да слезеш сам.

- Брой деца: 2-4 в един момент на едно съоръжение

- Възрастова група: 4-7 год.

- Подготовка: проверка изправността на съоръженията

- Активност:
  - 1.1 Преминаване по моста
  - 1.2 Преминаване през моста разнопосочно, като децата се кооперират, за да се разминат безопасно.
  - 2.1 Катерене, провисване по въжената кула.
  - 2.2 Състезателно изкачване по кулата по двойки с взимане на предмет (листо , пръчка,знаменце) от върха.
  - 2.3 Обикаляне по въжетата на кулата в хоризонтална посока.
  - 3.1 Ходене по въжето с придържане за горното.
  - 3.2 Ходене по въжето без придържане (за много напреднали)
  - 3.3 Прескачане на въжето с редуване на краката и промушване под него (за малките групи).

РАЗДВИЖИ СЕ - ТЕГЛО

Баричната сетивност е свързана с умението за преместване в пространството, равновесието, отчитане на тежест и налягане. Заниманията за развитие на баричното сетиво са свързани с придвижване и пренасяне на предмети, търкаляне, подаване, осезание за тегло, преодоляване на препятствия. Сетивните органи са мускулите по цялото тяло

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- вкопани дървени трупчета за разходка и мобилни трупчета за търкаляне
- везна за измерване и сравняване на тежест
- стени с водни инсталации и топчета за изучаване на гравитацията
- макара с въже и кофа за вдигане на предмети

ИЗМЕРИ И РАЗМЕСТИ

- Съоръжение: Дървени трупчета и везна с тежести
- Цел: Развитие на барична сетивност и формиране на представи за големина и тегло (ниско/високо, тежко/леко, голямо/малко). Стимулиране на вестибуларния апарат и развитие на мускулна сила. Спазване на инструкции. Изчакване на ред и дисциплина.
- Продължителност: 15-20 минути
- Формат: свободни игри в група
- Брой деца: 2-4 деца при състезателни игри/ цялата група - при статични игри
- Правила за безопасност: предварително да се проверява изправността на съоръженията.
- Активности: Децата могат да се движат върху трупчетата, да сменят височини, да правят разлика между ниско , високо, равно (да ги назовават, докато вървят). Могат да сядат върху пънчетата и да играят игри – развален телефон; да си подават предмети с различна големина и тежест и после да ги измерват ; игра на джуджета и великани; да сравняват кой е най-висок/най- нисък, равни; търкалят пънчета, като определят малко/голямо, тежко, по-тежко, най-тежко; измерват на везната различни предмети, като преди това предполагат кое тежи повече, по-малко и да сравняват.

РАЗДВИЖИ СЕ - СЛЕДВАЙ МЕ!

МУСКУЛНО ДВИГАТЕЛНАТА СЕТИВНОСТ е свързана с умението за преместване в пространството и равновесието, отчитане на разстояние, съзнателно управление на всяка част на тялото. Сетивни органи: мускулите по цялото тяло
Двигателна активност: динамична промяна на движенията, разпознаване и следване на графични указания върху терена.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- **ДИНАМИЧНА ПЪТЕКА с последователно нарисувани двигателни задачи с различна сложност, включващи различни мускулни групи.**

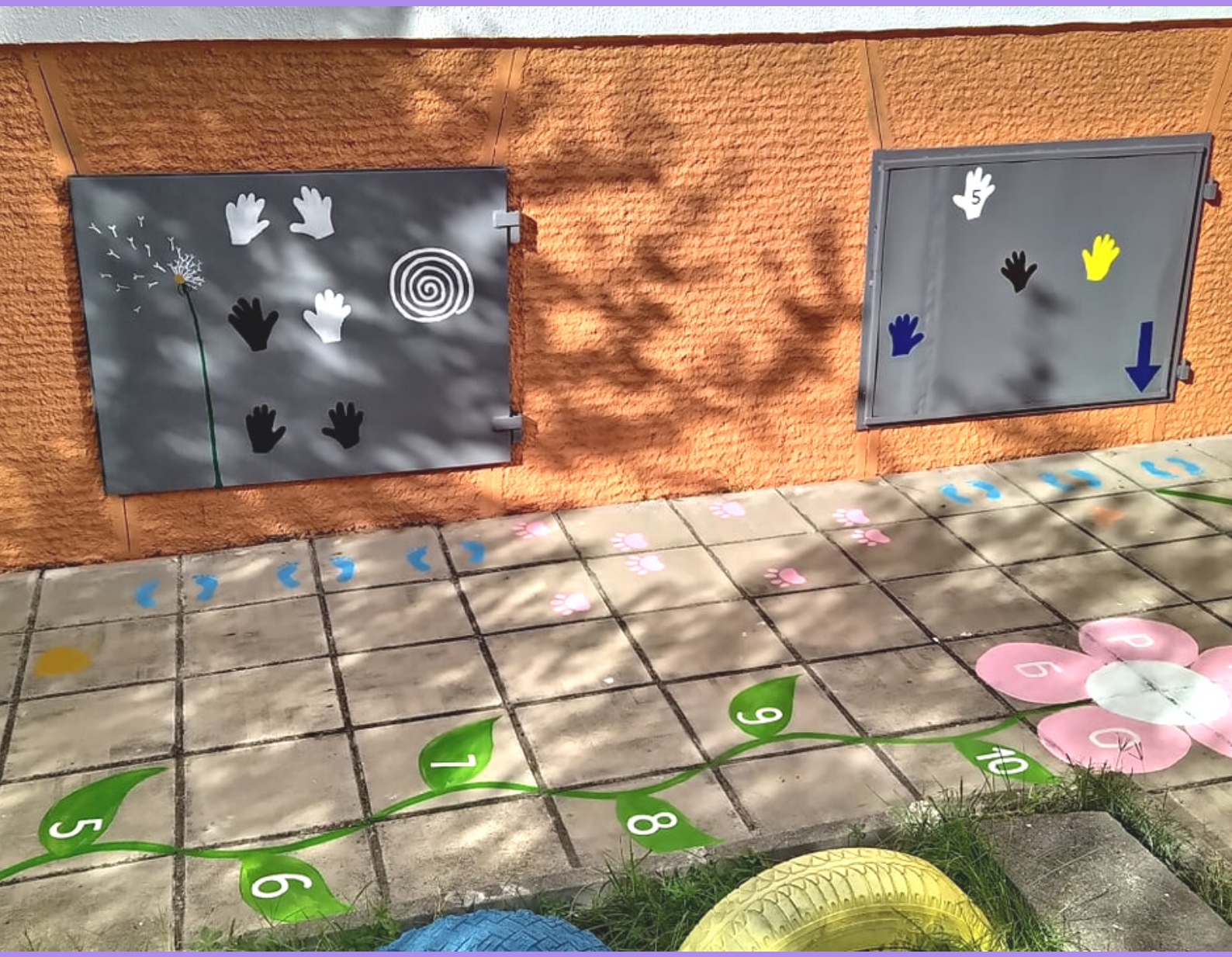

ПЪТЕЧКА СЪМ ЗАБАВНА И СКОКЛИВА, ПОНЯКОГА СЪМ МАЛКО ВЪРТЕЛИВА. СЛЕДИТЕ СЛЕДВАЙ И МИСЛИ, ДО КРАЯ БЪРЗО ТИ СТИГНИ

- Образователна цел:
  - развиване на общата моторика,
  - развиване и усъвършенстване на зрително-моторната координация
  - развитие на вниманието
  - формиране/ за малките групи/ и усъвършенстване/ за големите групи/ на уменията за ориентиране в графични указания
  - точно изпълнение на указанията
  - спазване на ред и изчакване на другарче, когато са в група.

- Продължителност: 10-15 минути

- Правила за безопасност:
  - Спазване на дистанция, за да се избегне бутане и падане. Оказване на подкрепа при подскоците и патешкото ходене за децата със СОП.

- Формат: Индивидуално и в група

- Възраст: Подходящо за всички възрастови групи

- Подготовка: Казваме указанията, които са под формата на стихче. Предполага се, че децата бързо ще го наизустят и сами ще го казват, изпълнявайки задачите от динамичната пътека.
  - Припомняме вълшебните правила:
    - изчакваме ред
    - изпълняваме точно
    - помагаме, ако някой се затруднява.

- Активност: Динамична промяна на двигателната активност - ходене, скачане, подскоци, отблъскане с тежестта на тялото, патешко ходене. Разпознаване и следване на графични указания.

  - ПЕСНИЧКА: Със зиг-заг тръгвам на зелено и стигам до стената чак. Опирам гръбче. После клякам. Със скок-подскок се аз обръщам. С ръчички две аз правя „пуфффф“, Със дясна горе - дай на пет, с лява долу - синята покрий. Сега със „скок“ по котешките лапи събрани във разкрачи пак в покой. Отново „скок“- до бялата спирала. Повтарям с пръстче линията бяла. Отново „скок“- ръчички горе. Ръчички по средата - после долу. Поемам въздух, силно духвам и пускаме глухарчето на път. Сега крачета по листенцата редувам, следя с очи и не лудувам. Осморка чудна после чака да мина по чертите с двата крака. А таз осморка има си потайност - обърната в страни е знак безкрайност. Сега в реката май не скачам и като патенце аз бързо клякам. По патешки уверено вървя с ръчичките обхванал колена. На белите спиралки се завъртам и за цветето с усмивка се озъртам.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10... и във листенцата сега по прочитам думичката „БРАВО“

МУЛТИСЕНЗОРНА ЗОНА: ВКУС

ОПИТАЙ МЕ!

Вкусовите рецептори са разположени по езика и в цялата устна кухина, те отчитат различни вкусове за сладко, солено, горчиво, кисело и мазно. Прагът на възприятие на различните вкусове силно варира от човек до човек. Сетивни органи: език, устна кухина. Общи дейности: дегустация на различни плодове, подправки и зеленчуци от градинката.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- Вкусната биоградинка, в която има шест лехи за ягоди и сезонни зеленчуци, централна леха за лимец, боб и слънчогледи, и шест кръгли лехички за ароматни подправки, в които отглеждаме чубрица, джоджен, мента, маточина и тагетис.

НА ЕЗИКА МЕ СЛОЖИ, ПОСЛЕ МЕ СДЪВЧИ И ВКУСЪТ МИ УСЕТИ

- **Образователна цел:** Децата да диферинцират плодовете и зеленчуците, които отглеждаме в биоградинката, да опитат и опишат вкуса им. Всички деца обичат плодове и зеленчуци, защото в тях има витамини и са полезни за тяхното здраве. Различните части на езика са чувствителни към определен вкус, а всеки плод и зеленчук си има свой вкус и заедно ще се уверим в това. Най-полезни са зеленчуците и плодовете, отгледани с любов в нашата вкусна градинка.

- **Продължителност**: 30мин.

- **Формат**: Работа в група и индивидуална работа.

- **Правила за безопатност:** бавно дъвчене - да не се задавят, внимателно отпиване от чашките.

- **Брой деца:** групово при пълен състав от 26 деца и при индивидуална работа 1 дете.

- **Възрастова група:** 4-та група 6-7год.

- **Подготовка**: беседа, разговор, демонстрация и наблюдение. Разглеждане на албум с плодове и зеленчуци. Запознаване на децата с плодовете и зеленчуците, които отглеждаме в нашата Биоградинка. За задачата ще са необходими табли с резенчета плодове и зеленчуци, клечки за зъби и чашки пълни със сок с различни вкусове.

- **Активност**: дегустиране, сдъвкване, отпиване. Всяко дете взима и опитва от табличка парченце плод (круша, ябълка, грозде, диня, пъпеш, лимон и зеленчук (посолен домат, кисела краставичка, прясна краставица,чушка, бяла ряпа, зеле, морков) и отпива сок от избрана от него чашка. Всяко дете споделя какъв вкус е усетило при хапването на различните плодове и зеленчуци.

ВДИШАЙ МЕ!

Обонянието е химично сетиво. Рецепторните клетки, разположени вътре в носната кухина са чувствителни към повече от 40 000 химични вещества. Има четири основни качества, които нашето обоняние може да разпознае – нежно, сладко, неприятно, изгоряло и люто. Сетивен орган е носът. Препоръчителни дейности за развитие на сетовото са: рязко вдишване и издишване за изследване на различни аромати, като например листенца или цветове от градината.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- БИЛКОВА СПИРАЛА изградена от габион и симулираща малка планина, в която се отлеждат различни ароматни растения, билки и подправки - мащерка, риган, салвия, мароканска мента, тагетис, невен, лавандула, джоджен, водна лилия и др.

ПО АРОМАТА МЕ ПОЗНАЙ

ОБРАЗОВАТЕЛНА ЦЕЛ: Отличаване и разграничаване на основните миризми, които нашето обоняние може да разпознае. Праг на мирис (концентрация) - праг за откриване на миризма; Праг за разпознаване на миризма; Праг на раздразнение на миризмата. Запознаване на децата с различни билки и тяхното приложение. Изследване аромата на листа и цветове

Продължителност: 20 минути

Формат: Работа в група и индивидуална работа

Правила за безопасност: Бързи и повтарящи се вдишвания. Вдишването да е на няколко милиметра от носа, а не с пряк допир до него. При по-малките деца с особено внимание да не вдишат семенца или частици от растението.

Подготовка: Беседа, разговор, демонстрация. Разглеждане на албум "Билките на България". Запознаване на децата с основните растения в нашата „Билкова спирала“. Опознаване по-добре своите обонятелни способности като участват в тест за разпознаване на някои растителни подправки. За задачата са нужни 3-4 различни ароматни треви, в най-добрия случай тези, които имаме и децата познават от „Билковата спирала“ ; празни пластмасови чашки (непрозрачни) според броя деца; квадратни парчета плат; ластични връзки;

Активност: Вдишване, издишване, обследване, допир, консумиране. Малко количество от всяка ароматна трева е разделена на две в два съда. Единият съд остава непокрит, а другият покрит с квадратно парче плат, прикрепено с ластик. Децата разглеждат и помирисват всяка от подправките в непокритите съдове. Последователно задавем въпросите: Коя билка има най-силен аромат? Коя е с най-нежния аромат? Коя е неприятна? Заедно подреждаме ароматните треви, по отношение на това, коя има най-приятен аромат. Игра „На сляпо”. Пуснати са отделните покрити съдове сред децата и ги каним да определят, коя ароматна трева според тях, в кой съд се намира . Ако се затруднят само с помирисване, отваряме съдовете и може да погледнат, за да разпознаят освен с мирис и визуално дадената подправка.

ДОКОСНИ МЕ С... РЪЧИЧКИ!

Осезанието е сетивно възприятие на дразнения, предизвикани от допир или триене на кожата, или натиск на мускулите и сухожилията, възприемани от специални тактилни рецептори. Сетивни органи са: пръстите, дланите, стъпалата.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- СЕНЗОРНА СТЕНА - конструкция от водоустойчив шперплат, вертикално фиксирана на стената на сградата с 33 сензорни клетки, изпълнени с материали с различен произход и различаващи се основно по тяхната текстура.
    - Сензорната стена има защитни капаци от прозрачен плексиглас, които се монтират през зимния сезон и по време на големи дъждове, с цел да се запазят материалите.

ЛЮБОПИТНИ РЪЧИЧКИ

- **Цел:** Стимулиране и развитие на сетивните рецептори на ръцете чрез докосване на различни текстури и развитие на речников състав, с които се идентифицират качествата на различните повърхности, както и техните вариации - гладко, грапаво, грубо, меко, хлъзгаво и т.н.
- **Продължителност:** общо 30 мин.
- **Формат -** игра в група
- **Брой деца:** индивидуално или в малка група до 12-14 деца.
- **Възрастова група:** 3-4 г.
- **Подготовка:**
  - Подготвяме торбичка, в която има парчета от същите материали, които се намират на стената. По един брой за всяко дете.
- **Активност:**
  - Предварително информираме децата, че ще имат възможност да изследват различни повърхности и да усетят различни материали с ръцете си. Правим кратки упражнения за раздвижване на ръцете, пръстите, дланите, китките. Изричаме наименованията на всеки крайник, като всяко дете го посочва и раздвижва с различни движения - скачане, пляскане, потупване. Работим с ръце, рамена, лакти, пръсти, длани, китки.
  - Обявяваме правила за безопасно ползване на сензорните зони.
  - Фаза1: първите 10 мин. децата свободно се придвижват през всяка от зоните и спонтанно изследват материалите.
  - Фаза 2: на сензорната стена - всяко дете получава задача да намери материала, който си е намерило в торбата.
  - Всички се движат само в една посока, всеки е свободен да се движи или да остане на едно място, не се блъскаме и не пречим на околните.

ОПОЗНАЙ МЕ... С КРАЧЕТА!

Осезанието е сетивно възприятие на дразнения, предизвикани от допир или триене на кожата, или натиск на мускулите и сухожилията, възприемани от специални тактилни рецептори. Сетивни органи са: пръстите, дланите, стъпалата.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- СЕНЗОРНА ПЪТЕЧКА с 13 сензорни клетки изпълнени с различни материали (дърво, камък, текстил, гума), и три празни клетки, в които материалите могат да се подменят (вода, листа, пясък, шишарки и др.)
    - Сензорната пътека има защитни капаци от прозрачен плексиглас, които се монтират през зимния сезон и по време на големи дъждове, с цел да се запазят материалите.

ПАЛАВИ КРАЧЕТА

- **Съоръжение:** Сензорна пътека
- **Цел:** Стимулиране и развитие на сетивните рецептори на ръцете чрез стъпване върху различни текстури и развитие на речников състав, с които се идентифицират качествата на различните повърхности, както и техните вариации - гладко, грапаво, грубо, меко, хлъзгаво и т.н.
- **Продължителност:** общо 30 мин.
- **Формат -** игра в група
- **Брой деца:** 12
- **Възрастова група:** 3-4 г.
- **Подготовка:**
  - децата предварително събуват своите обувки и чорапки, подреждат ги в началото на зоната, и през цялото време участват боси.
  - Предварително си подготвяме кърпа за подсушаване на крачетата след края на заниманието.
- **Активност:**
  - Предварително информираме децата, че ще имат възможност да изследват различни повърхности с крачетата си. Правим кратки упражнения за раздвижване на крачетата. Изричаме наименованията на всеки крайник, като го всяко дете го посочва и раздвижва с различни движения - скачане, пляскане, потупване. Работим с колене, хълбоци, стъпала, пръстите на краката.
  - Обявяваме правила за безопасно ползване на сензорните зони.
  - Фаза1: първите 10 мин. децата свободно се придвижват през всяка от зоните и спонтанно изследват материалите.
  - Фаза 2: децата свободно се придвижват по Сензорната пътека, като единствено трябва да спазват правилата за безопасно ползване. Всички се движат само в една посока, всеки е свободен да се движи или да остане на едно място, не се блъскаме и не пречим на околните.

ЧУЙ МЕ!

Акустичното сетиво е способността да чуваме, възпроизвеждаме, запаметяваме тоновите височини и техните функционални зависимости. Сетивни органи: двете уши Активност: Игра с различни музикални инструменти и такива с неопределена и непостоянна честота. Шум от външен източник и от ударен шум.

СЪОРЪЖЕНИЕ:

- МУЗИКАЛЕН КУБ с вертикално фиксирани музикални инструменти подредени на дсяка стена според специфичния начин, по които генерират звук - ситара (струнен), металофон, ксилофон (дървен), барабани, дайрета, триангели, зилчета, чинели, бук-уокър, вятърни тръби, приложни материали от метал, дърво, кратунки и семена.

ЧУЙ МЕ!

- **Съоръжение:** Музикален куб
- **Образователна цел:** Развитие на динамичен и метроритмичен слух
- **Продължителност:** 25 мин.
- **Формат: игра в група**
- **Правила за безопасност:** внимателно използване на пръчките към ударните инструменти.
- **Брой деца:** цялата група
- **Възрастова група:** 5-6 год.
- **Подготовка:** предварително проверяваме изправността и здравината на закрепване на инструментите, които ще ползваме с децата.
- **Активност:** предварително демонстрираме как се издава звук от всеки различен инструмент- чрез докосване, удар, издишване и др., демонстрират се всички стъпки на играта и точно какво се очаква от всяко дете като напр. допир, игров похват, редуване / размяна / на инструментите. Децата са разделени на две групи. Едната група свири на ударните инструменти от музикалния куб редувайки ритъм в силна динамика, а другата остава в тишина, после се разменят. Може да се включат допълнителни мобилни инструменти - орехчета, зилчета, звънчета, дървени пръчици, дайрета и др.

ВИЖ МЕ!

Визуално-хроматичната сетивност е свързана с възприемането на светлината, цвета, движението, формата и разстоянието. Сетивни органи са очите и очните мускули. Дейности за развитие: предмети с различни цветове, възможности за наблюдение движението на цветни обекти и работа с предмети различни по цвят и контраст.

СЪОРЪЖЕНИЯ:

- Цветни тематични сюжети по стените на сградата, цветни пътечки по настилката, цветна стена с емоциите и интерактивна стена с цветя с магнити и обекти (магнитни пеперуди), които трябва да се комбинират с кореспондиращия им цвят.

ЦВЕТОВЕТЕ ПОГЛЕДНИ И ПРИЯТЕЛ С ТЯХ СТАНИ

- **Съоръжение**: цветни стени и преплетени пътечки.

- **Образователни цели:**
  - стимулиране на зрителното възприятие;
  - формиране на представи за цветовете и геометричните фигури;
  - развитие на когнитивни процеси - внимание, памет, мислене;
  - развитие на двигателни умения;
  - развитие на социално-комуникативни умения
  - спазване на ред и правила, съобразяване с другия, изчакване...
  - формиране на нравствени качества - отстъпчивост, взаимопомощ.

- **Формат**: игра в малка група

- **Правила за безопасност:**
  - спазваме ред
  - изчакваме другарчето си
  - пазим материалите, с които играем

- **Брой деца**: 7

- **Възрастова група:** 3-4 г.

- **Подготовка**: приготвяне на цветните пеперуди; въвеждане в играта чрез "Приказка за цветовете"

- **Активност:**

  - етап 1. Всяко дете получава /избира/ цветна пеперуда и я поставя на цвете в съответния цвят.
  - етап 2. Преминава през езерото по 1 от трите начина: балансирайки по дървеното стъбло, скачайки на два крака по камъните или прескачайки по листенцата.
  - етап 3. Преминава по преплетена пътечка в съответния цвят и назовава геометричната фигура, до която го отвежда тя.
  - етап 4. Открива и докосва ръчичките в съответния цвят на цветните гора.

ПОДРЕДИ МЕ!

Фината моторика включва всички прецизни движения, които се извършват с пръстите на ръцете. като хващане на малки предмети, хранене, рязане, писане, връзване, рисуване, моделиране, конструиране, закопчаване и др. Сетивните органи са ръцете и пръстите. Препоръчителна двигателна активност: сортиране на малки предмети, пресипване на вода в различни съдове, писане на букви и цифри с пръст върху пясък и др.

СЪОРЪЖЕНИЯ: колекция от маси и пейки на открито, под сянката на големи дървета, където се разполагат мобилни Монтесори базирани материали за развитие на фината моторика.

РАЗДВИЖЕТЕ СЕ РЪЧИЧКИ

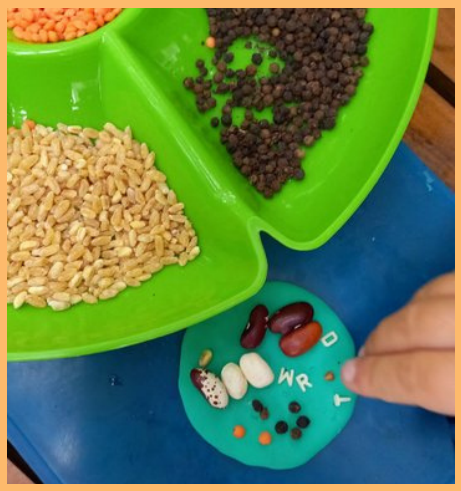

- **Съоръжения**: Кутия с гърла на шишета с капачки, плоскости с ципове с различни дължини, поднос с макарони на тръбички за низане, канапени връзки, поднос с различни семена, дъска и пластилин, купа пълна с кестени и шишарки, решетъчна лъжица, кутия пълна с кестени и шишарки, щипка за сервиране, два броя кори за яйца.

- **Образователна цел:** Развитие на фината моторика на деца на 3-4 години. Възприемане на допира като информативно сетиво Стимулиране на тактилните усещания посредством разточването на пластилин и допир до различни по структура материали.

- **Продължителност**: 15 -20 мин.

- **Формат**: подходящо е както за индивидувална работа, така и в малка група 2-3 деца

- **Правила за безопасност:** Природните материали и хранителните продукти, които се използват не се лапат.

- **Брой деца:** съобразен с наличните материали.

- **Възрастова група** : 3-4 години

- **Подготовка**: разпределяне в подходящи съдове природните и останали материали, осигуряване на връзки, щипки, пластилин и други за всички зони според броя на участващите деца.Активност: Разпределяме децата според интересите им в различните обособени работни пространства. На всяка група правим демонстрация на дейността и въвеждаме правила: Всички материали се използват според инструкцията и предназначението им. Децата на масата с циповете откопчават и закопчават ципчетата. Децат на масата с частите от шишета и капачките завъртат и отвъртат капачките, като намират подходящия за отвора размер на капачка. Децата на масата с връзките, нанизват внимателно връзките с различни по дължина и големина на отвора, за да се получи гривничка или герданче. Децата в подзоната с питките от пластилин, взимат семена и/ или природни материали и ги натискат в питката от пластилин
- Игри: Поставяне на кестен на правилното място според размера, Рисуване в пясък с пръстче, Нанизване връзките на обувки, Ластичета и шишарки, Копчета върху модел, Щипки и червейчета, Герданче, Дъжд.

ИГРАЙ С МЕН!

Зона за комплексно развитие на мултисензорна сетивност и множествена интелигентност чрез ролеви и тематични игри, копиране на дейности от реалния живот - грижа за дома, градината, готвене, строеж, социални роли и интеграция на учебното съдържание с явленията от реалния живот. Двигателната активност е комбинирана и спонтанна, децата играят свободно и самостоятелно или в група.

СЪОРЪЖЕНИЯ: детска къщичка, външна кухня, мъжки тезгях, зона за пикник, пясъчник с навес, игри върху асфалта (щафета, дама, скок дължина, хвърляне на топка в цел)

ИГРАЙ С МЕН!

Участието на децата в игрите на площадката за ролеви игри, допринася за няколко образователни цели:

- творчество: игрите в различните съоръжения способстват развитието на детската фантазия и креативност
- езиково развитие: децата влизат в различни роли и професии, характеризиращи се със съответна терминология. Общуването помежду им подпомага свободното изразяване
- фина моторика: игрите в къщичката и във външната кухня, имитиращи готвене, са свързани с различни движения – бъркане, хващане на прибори, чупене и късане на листа и клонки. Игрите на тезгяха са свързани с хващане на инструменти и материали. Така децата усъвършенстват фината си моторика и развиват двигателниумения. А когато едновременно смесват и бъркат, държат и коват, това засилва координацията очи-ръце.
- емоционално и социално развитие: чрез игрите, имитиращи професиите на възрастните, децата обогатяват социалните сиумения. Освен това те по-добре разпознават и назовават своите емоции и чувства и тези на другите. В ролевата игра малчуганите се учат както да управляват и коригират емоциите си, така и да се адаптират към различни житейски ситуации.

- Продължителност: 20 -30 мин
- Правила за безопасност: При игрите учителят следи за спокойна и защитена среда.
- Брой деца: благодарение на многото и разнообразни съоръжения, цялата група се включва в различните зони.
- Възрастова група: площадката е подходяща за всяка възрастова група.
- Подготовка: учителят и децата събират различни природни материали – трева, листа, пръчки, шишарки, кестени, дървени летви.
- Активност: Чрез естествени материали трева, листа, пръчки, шишарки, кестени се затвърждават нагледно знанията на децата за природата.

МУЛТИСЕНЗОРНА ЗОНА: КОМБИНИРАНА

ВЪЛШЕБНАТА ПЛАНИНА

МУСКУЛНО-ДВИГАТЕЛНАТА СЕТИВНОСТ е свързана с умението за преместване в пространството и равновесието, отчитане на разстояние, съзнателно управление на всяка част на тялото. Сетивни органи: очите, мускулите по цялото тяло. Двигателна активност: изкачване и слизане по наклон, пълзене, провиране, пазене на равновесие, изкачване по въже, ориентация по маркировка, координирано придвижване - както самостоятелно, така и в група.

СЪОРЪЖЕНИЯ: Изкуствено създаден умален вариант на планина, хълм с височина около 7 метра, с разположени три основни маршрута, които имат цветна планинска маркировка и са с различна степен на сложност. По всеки маршрут има различни по степен на трудност препятствия (пънове, въжен траверс, камъни и различни наклони), както и атрактивни елементи за откривателско учене (телескоп, сандъче със съкровища и др.)

ПЪТЯТ КЪМ ВЪРХА

- Съоръжение: Трите пътеки в планината
- Цел: развитие на цялостна мускулна координация на движенията, равновесие, преценяване на разстояние, преодоляване на препятствия, придвижване по пресечен терен, следване на пътека, разпознаване на планинска маркировка, изследователско учене, събуждане на откривателския дух, запознаване с концепцията за планината.

- Продължителност: общо 30 мин.
- Формат: приключенско и откривателско учене
- Брой деца: до 12
- Възрастова група: 3-7 години
- Подготовка: проверяваме дали всички съоръжения са в изправност и готовност за ползване. Изнасяме мобилните материали, като сандъчето с бинокъла и уредите за изследователско учене. Формулираме маршрут - с по-малките деца започваме от по-лекия (червения) маршрут и постепено усложняваме.

- Обявяваме и коментираме с децата правилата за безопасност на заниманието - не се бутаме, следваме пътечките и др. При използване на въжения траверс винаги трябва да има възрастен, който покрепя децата.

- Занимание:
  - тръгваме да откривателско пътешествие из планината, учим се да разпознаваме и следваме цветните маркировки, търпеливо се изчакваме да преодолеем препятствията, почиваме заедно на върха на планината, използваме изследователските уреди от сандъчето на върха, наблюдаваме наоколо, говорим си за планината, кой живее в нея, каква е разликата между планината и равнината, оглеждаме се за интересни обитатели - птици, насекоми или диви животни... после внимателно се спускаме по склона, минаваме през бамбуковата шатра и поемаме по друг цвят пътечка. Когато достигнем въжения траверс, внимателно се изчакваме, ако някой го е страх и не иска да мине през него, няма проблем само да наблюдава. Внимателно се придвижваме между скалите и дърветата, децата изследват с ръце всички обекти - камък, дърво, въже, треви, листа и др.

....Веднъж докоснато от нова идея,
съзнанието се променя завинаги"
д-р Мария Монтесори
www.radost.zaedno.net